GAZETA KRAKOWSKA

Nro 72.

Z KRAKOWA DNIA 6. WRZESNIA 1815 Roku WE SZRODĘ.

Z Peterzburga d. 2 Sierpnia d. k.

Zawinęło do Kronstadtu przeszło 900 okrętow kupieckich, powiększey części bez towarow. Rząd naiął wiele okrętow dla przewiezienia żywności dla woysk w Hollandyi i Belgium.

Sprowadzono tu dwa Słonie, które Szach Perski Monarsze naszemu przysłał.

Z Wiednia d. 29 Sierpnia.

Przez przybyłego tu d. 26 b. m. gońca z głowney kwatery doniosł Naczelny Wodz Xże Schwarzenberg Nadworney woienney radzie, iż stosownie do rozkazu N. Cesarza 22 bataliionow Landwerow powracaią z Francyi do C. K. kraiow.

Dworska gazeta tuteysza zawiera z placu boiu następuiące doniesienia:

Trzydzieści tysięcy zprzymierzonego woyska stanąć ma na rowninie Moutrouge obozem.

Mezieres kapitulowało; osada, cofnęła się do cytadeli, i ieżeli w przeciągu dni 15 nie nadeydzie inny rozkaz, cofnie się z woyskowemi honorami, z zatrzymaniem polowych dział i broni do woyska za Loarę. Woyska zprzymierzone pod rozkazami Jen. Hacke osadziły d. 13 rano Mezieres.

Woysko Francuzkie iest w poruszeniu do departamentow, w których nowe otrzymać ma urządzenie.

Woyska Wellingtona osadzaią także okolice Kale i Dieppy, zkąd mieć będą widok do swey oyczyzny.

Od d. 17 b. m. otworzene zostały przekopy pod twierdzą Huningą. Twierdza strzela nieustannie potężnie do oblegaiących; lecz strata ich z tego powodu mało co iest znaczącą. Przybyło iuż tam do 90 dział ciężkich, pomiędzy któremi znayduią się moździerze, rzucaiące 160 funtowe bomby. Prefekt Kolmaru żądał bydź do twierdzy wpuszczony dla nakłonienia rzekomo Jen. Barbenegre do usłuchania Królewskiego rozkazu i oddania twierdzy; lecz Arcy Xże Jan nie pozwolił. Arcy Xże Ferdynand znayduie się od d. 17 w Bazylei. Do korpusu oblegaiącego Huningę przybyły ieszcze 3 bataliiony milicyi i pułk piechoty Wirtemberskiey.

Twierdze Thionville, Longwy i zamek Sedański trzymaią się ieszcze zawsze,

Montmedy podało oświadczenie, że się chce poddać, ale w oboiętnych wyrazach; w krotce iednak okaże się iak tam rzeczy stoią.

Woyska Rossyyskie osadziły d. 14 Sierpnia Soisson na mocy zawartey umowy między Francuzkim dowodcą i Rossyyskim Jen. Uszakow. Wszystkie znayduiące się tam woienne sprzęty będą przez Rossyanow dla Króla Francuzkiego zachowane. Osada albo będzie rozpuszczona, albo otrzyma pozwolenie udać się do woyska za Loarę. Woyska Pruskie weszły d. 9 do Rennes, a Francuzkie odeszły ztamtąd do Brestu. Jen. porucznik Dessaix wydał w główney swoiey kwaterze w St. Etienne rozkaz dzienny przeciw buntowniczem kupieniom, które tam d. 7 w wieczor nastąpiły.

Z Paryża d. 19 Sierpnia.

Wczoray wyiechał ztąd Xże Orleanu do Londynu, zkąd ma swoią familiią do Paryża przywieść. Xże Berry wyiechał dnia poprzedzaiącego do Lill.

Liczby obcych woysk w Paryżu nie można dokładnie wiedzieć; ale dostarczaią im codziennie 200,000 porcyy chleba, 100,000 funtow mięsa, i 10,000 kwart wodki, oprocz stołowania ich u gospodarzow i po traktyerniach.

Gazeta urzędowa zawiera następuiące Królewskie rozporządzenie:

Ludwik z Bożey łaski, &c. Ostatni zamach przeciw Francyi zmusił obce Mocarstwa do wprowadzenia woysk swoich do Francyi, dla pokonania nieprzyiaciela ich i publicznego bezpieczeństwa. Trzymaią one kray nasz osadzony; nie byłoby przyszło do tego nieszczęścia, gdyby usłuchano naszego głosu; lecz dalekiem iest od naszego serca przypominanie dawnieyszych zbrodni. Cierpienia naszych ludow dozwalaią nam tylko myśleć o ich zmnieyszeniu, spodziewaiąc się, że wkrotce ustaną. Okoliczności są takiego rodzaiu, iż dozwalaią nam czynić wybor między sposobami. Musieliśmy się chwycić sposobu, który zdaie nam się naymniey wystawiać nieprzyzwoitości i naydogodnieyszym bydź do ulżenia naszym poddanym, którzy naywięcey ucierpieli, wkładaiac razem ciężar na tych, których mało co dotąd dotykały rekwizycye. Postanowiliśmy zatem nałożyć tymczasowo nadzwyczayny pobor na rozmaite departamenta, spodziewaiąc się, iż iakkolwiek uciążliwa iest ta ofiara, mniey iednak będzie dotykać, niżeli dotychczasowa administracya bez rachunku i przepisow. Pełni zaufania w patryotyzmie znakomitszych kupcow, właścicieli dobr i kapitalistow, pragniemy ich nakłonić do naszey staranności o ulżenie ich współziomkom, którzy przez zdarzenia zniszczonemi zostali, przy czem iednak to co udziela, uważanem będzie za pożyczkę. Gdy ucisk, który codziennie się powiększa, nie dozwala nam czekać zwołania obu izb prawodawczych, dla umowienia się z niemi względem potrzebnych środkow, stanowiemy przeto co następuie:

1) Wybrana bydź ma nadzwyczaynym sposobem iako pobor woienny i do Królewskiego skarbu wpłynąć summa 100 mill. fr. Summa ta rozłożoną iest w stosunku na 86 departamentow. (Paryż złoży 13,240,000 fr. Bordeaux 5,330,000. Rouen 5,350,000, Nant 1,800,000, Lyon 2,600 000, Marssyliia 2,200,000, Caen, &c. 3,540,000, Dižon, &c. 1,270,000, &c.

2) Oprocz tego poboru rozpisanych

ieszcze iest 10 od sta na koszta wybierania, ponieważ powyższe 100 mill. powinny w zupełności do skarbu wpłynąć.

3) Pobor ten wybrany tymczasowo bydź ma od głownych kapitalistow, właścicielow dobr i patentowanych kupcow.

4) Ciało prawodawcze za zebraniem się obu izb zatrudni się rownym rozkładem tego poboru i obmyśli sposoby do spłacenia onego.

5) Dla złożenia pieniędzy w każdym departamencie postanowiona będzie kommissya, składaiąca się z prezydenta głownego miasta, głownego poborcy i 5ciu osob, które prefekt z rady prefekturalney i znakomitszych właścicielow i kapitalistow wyznaczy.

6) Kommissya ta ma w przeciągu dni 10ciu ułożyć listę płacących w miarę ich maiątku i do zatwierdzenia podać.

7) Przypadaiąca na każdego do zapłacenia kwota ma bydź w 4 ratach od 15 Września do 15 Listopada złożona.

8) Wyższe summy będą od płacących w gotowych pieniądzach lub wexlach składane; ostatnie w przypadku niezapłacenia będą exekwowane.

9) Niższe summy nad 400 fr. będą w powyższych terminach gotowemi płacone. — Dan w Zamku Tuilleries d. 16 Sierpnia 1815.

Ludwik.

Rozporządzeniem Królewskiem pod d. 17 b. m. mianowane są członki izby parow. Liczba ich wynosi 94. Znayduią się pomiędzy niemi: Berthier, naystarszy syn Marszałka Berthier, Xcia Wagram, (wniydzie do izby, gdy doydzie lat konstytucyą przepisanych;) Bessieres, naystarszy syn Marszałka Bessieres, Xcia Istryi; Xże Dalberg, (wniydzie do izby skoro otrzyma patent obywatelstwa Francuzkiego;) Lannes, naystarszy syn Marsz. Lannes, Xcia Montebello; Hr. de la Roche Jaquelin, naystarszy syn Margrabi tegoż nazwiska. Z żyiących Marszałkow ieden tylko Xże Belluny (Wiktor.) Z pomiędzy członkow dawnego rządu znayduią się: Boissy d'Anglas, Jenerałowie Compans, Ferrand, Gantheaume, Lauriston, Molé, Monnier, Ricart i P. August Talleyrand.

Sąd woyskowy i skazany na śmierć Pułk. Labedoyere są celem rozmow w Paryżu. Los iego wielką wzbudza litość. Szczególniey uymuie wszystkich wielka iego otwartość, z iaką przyznał się do wszystkich obwinień, wyiąwszy iedną. Znayduią w nim większą moc umysłu niżeli w Bonapartem, z którego winy ginie. Mowiono także, iż nie odwoła się do wyższego sądu, co wszelako nastąpiło, lubo nie może się łaski Królewskiey spodziewać. Może zostanie ieszcze iego wyrok śmierci uchylony. Po nim następuie koley na Marszałka Ney, który w nikim nie znayduie politowania. Nieznaiomy ofiarował przełożonemu więzienia 90,000 fr. aby dozwolił Labedoyere uciec. Został atoli pochwycony i iest teraz sądzony. Wyznania Labedoyere podaią w podeyrzenie wiele osob, które otaczaią Króla.

Onegday aresztowany tu został Jenerał por. żandarmeryi Radet. Jen. Labord został także w Renn uwięziony. Marszałek Soult, który uwięziony był pod Mende, został wypuszczony i znayduie się w swoiey wsi pod dozorem.

W Lyonie aresztowano d. 9 b. m.

człowieka, który robił trzechkolorowe kokardy; znaleziono ich przeszło 800 u niego.

Podług listow z Aweniouu Marszałek Brune był mógł uyść śmierci, gdyby nie był czekał na papiery, które mu iego sekretarz miał z Tulonu przywieść. O godzinie 11 przybył Brune do Awenionu i wysiadł do zaiezdnego domu, gdzie razem iest poczta. Prefekt departamentu, P. Chamans, widząc kupienie się pospolstwa, radził mu, aby zaraz odiechał, a papiery będą mu nadesłane. Jakoż wyiechał, ale wrociło go pospolstwo. Pospolstwo niezważaiąc nawet na bagnety, darło się do niego. "Gdyby nas w przeszłym roku (dały się słyszeć głosy) nie zdradzono i Bonapartego przebranego przez nasze nie przeprowadzono miasto, (na wyspę Elbę) byłaby Francya uratowana.,, Daley zarzucało pospolstwo Brunowi, że on należał do zamordowania Xiężny Lamballe, na co on zimno odpowiedział, że w owczas inne były okoliczności. Ta odpowiedź bardziey roziątrzyła pospolstwo. Prefekt w tłoku raniony został pałką w głowę.

W Bordeaux aresztowanemi zostali Szefowie bataliionowi Carre i Tournier, z których ostatni naypoźniey przeszedł do Jen. Clausel.

Jen. Abercromby, którému powierzone bydź ma strzeżenie Bonapartego na wyspie S. Heleny, był sam długo jeńcem u Bonapartego w Verdun. Rzeczoney wyspy okazuią tu teraz panorama.

Ponieważ nie wszyscy strzelcy tuteyszey gwardyi narodowey broń oddali, szukaią iey przeto w ich domach.

Przybyła tu Xiężna Wagram.

Woyska Pruskie weszły do Szerburga. Mnostwo broni wywożą z Francyi do Pruss.

Mowią, iż Zprzymierzeni nie są kontenci z nowego urządzenia woyska, lubo zaprzeczyć nie można, iż byłe woysko z nad Loary, które do nowego iest w cielone dobrą zachowuie karność.

Z Bourges d. 10 Sierpnia.

Marszałek Xże Tarentu wydał tu pod d. 9 b. m. rozkaz dzienny, w którym wyraża, iż jenerałowie i officerowie sztabu, których korpusy lub dywizye zwinięte zostały, tudzież officerowie wszelkiego stopnia zostaiący bez woyska, iako też urzędnicy bez obowiązku, maią do domow powrocić i o mieyscu swoiego bawienia donieść Ministrowi woyny, aby wiedział gdzie im ma posłać nowe rozkazy i przekazać zapłacenie żołdu. Do pięciu dni będzie im tylko wydawana żywność i obrok. W niedostatku obroku czynnem iednak tylko woyskom maią bydź racye wydawane. Zresztą donosi woysku, iż Pułkownik żandarmeryi Coronar, mianowany iest naczelnym kommissarzem woyska na mieyscu Jen. por. Radet, który oddalił się.

Officer sztabu, który w tych dniach od woyska z nad Loary powrocił, oświadczył tuteyszemu bankierowi: "Powiadam WPanu wyraźnie, ieżeli to może się w Jego spekulacyach na co zdać, że karność i duch woyska nad Loarą są lepsze, niżeli przed 25 laty były.

Z Turynu d. 5 Sierpnia.

Z pomiędzy wielu przeiętych papierow ogłosiła Piemontska gazeta następuiące listy:

Kopiia listu Lucyana Bonapartego do

Xiężny Borghese.

Dowiedziałaś się zapewne, Droga Paulino, o nowem nieszczęściu, które Cesarza spotkało, który zrzekł się niedawno na rzecz swoiego syna korony. Uda on się do Ziednoczonych Stanow Ameryki, dokąd wszyscy popłyniemy. Jest on dobrey myśli i spokoyny. Będę się starał dostać do moiey familii do Rzymu, dla zabrania iey do Ameryki. Jeżeli Twoie zdrowie pozwoli, tedy się tam zobaczemy. Bądź zdrowa, kochana Siostro, Matka nasza, Józef, Hieronim i ia ściskamy Cię serdecznie. — W Neuilly d. 26 Czerwca 1815.

Lucyan.

Wypis z listu Kardynała Fesch do Xżny Borghese.

Lucyan wyiechał wczoray do Londynu, dla otrzymania dla reszty swey familii paszportow. Jozef i Hieronim oczekuią tychże. Lucyan zostawił tu drugą swoią corkę, która niedawno z Anglii przybyła; lecz powroci tam. Przewiduię, iż Ziednoczone Stany są celem naszego schronienia. Mniemam, kochana Siostrzenico, iż Ty powinnaś we Włoszech zostać; ale przypominam Ci, iż charakter iest nayszacownieyszym darem, którym Stworca Twoią familiią uposażył. Potrzeba zatem mocy i odwagi dla utrzymania go, i okazania się wyższą nad nieszczęście; nic nie powinno bydź dla Ciebie trudnem, dla zachowania naywiększey oszczędności; wszyscy iesteśmy teraz ubogiemi, i posiadamy to tylko, cośmy w roku przeszłym mieli. Matka Twoia i bracia ściskaią Cię wraz zemną serdecznie i z znaną Ci przychylnością. — W Paryżu d. 28 Czerwca 1815. — Kochaiący Cię Wuy

Kardynał Fesch.

Z Londynu d. 18 Sierpnia.

Nowe urządzenie woyska we Francyi, mowią pisma tuteysze, większe pociągnąć za sobą może następności, niżeli mniemać można. Wszystko co dotąd we Francyi zaszło, składa się tylko z umow woyskowych. Dałoby Niebo, żeby pokoy taki wypadł, iżby Europa nie potrzebowała bydź uzbroioną, i żeby nakoniec ustały ciężary, które dotąd ludy musiały dla woyny ponosić. W teraźnieyszem Ministerium Francuzkiem takie zachodzi nieporozumienie, iż wątpić potrzeba, żeby się długo utrzymało. W familii Królewskiey podobnaż niezgodność w zdaniach zachodzi. Xże Talleyrand radził dawniey, aby Król pozostał do dalszego czasu w Mons, a nie powracał zaraz do Paryża, ale ieden z Xiążąt Królewskich przeważył.

Okręt Joanna wyładowany żytem, z Lubeki do Oporto przeznaczony, rozbił się wczoray pod Godwinsands; część ładunku i ludu wyratowana iednak została.

Feldmarszałek Beresford udaie się z Lizbony do Brazylii, dla uczynienia Xciu Rejentowi osobiście przełożeń względem niektórych interessow Portugalii i sprzeciwiania się Portugalskiego rządu iego propozycyom, i dla odebrania wyraźnego pełnomocnictwa.

Algierczykowie zapłacić musieli Amerykanom 10,000 talarow za wynagrodzenie kosztow woyny.

Adm. Durham ogłosił Gwadelupę w stanie oblężenia, ponieważ Hr. Linois wywiesił tam trzech kolorową banderę.

W gospodzie Loyds wywieszono dziś następuiącą wiadomość: Listy z Kartageny pod d. 18 Lipca donoszą: iż tego dnia nadbiegł tam goniec z wiadomością,

że rząd Algierski wydał Hiszpanii woynę, i że Algierscy korsarze zabrali już kilka Hiszpańskich okrętow. Hiszpanie zabrali na wzaiem Algierską fregatę i bryg, które w Kartagenie stały. Są to te same, które Amerykanie zabrali, tam zostawili, a na mocy zawartego pokoiu odpłynąć miały do Algieru.

Między Angliią i Francyą ma także bydź niebawnie zawarty traktat handlowy. Mowią, iż bawełniane towary Angielskie do Francyi, a iedwabne Francuzkie do Anglii będą mogły bydź za mierną opłatą wprowadzane.

Podpułkownik Skelton iest dotąd gubernatorem wyspy S. Heleny, dokąd w tych dniach Jen. major Lowe płynie iako naczelny gubernator. Głowna twierdza na tey wyspie nazywa się Münden, po nazwisku Kommodora Münden, który tę wyspę Hollendrom odbił.

— D. 19. —

Przedsiębrane tu są środki, które zapowiadaią bliski pokoy. W sile morskiey nastąpi wkrotce znaczne zmnieyszenie. Dane już są rozkazy do zapłacenia maytkow w rożnych portach na woiennych okrętach; wszyscy postawionemi będą na stopie pokoiu. Morskie stanowiska w Jersey, Leith, nad Skaldą i w Dunach ustaią natychmiast. Rząd zaprowadza w wszystkich odnogach służby naywiększą oszczędność. W czasie pokoiu będzie tylko dobrowolny zaciąg i wszelki przymus ustanie.

D. 17 b. m. Xże Rejent złożył tayną radę, na którey parlament odroczony został do 2 Listopada.

Amerykańskie gazety piszą wiele o 17letniey dziewczynie chłopskiey, Rachěli Backer, która we śnie Boskie napomnienia i nauki daie.

Z Hawanny piszą pod d. 30 Czerwca o przybyciu tam fregaty Priueba z Werakruz z 4 1/2 mill. Doll. i 10 okrętow maiących na sobie mnostwo osób uciekaiących przed rokoszem do Hiszpanii.

Ostatnie listy z Paryża donoszą, iż Ministrowie Francuzcy doznaią zawsze ieszcze wiele trudności w utrzymaniu całości Francyi. P. Wellesley Pole oświadczył się kilkokrotnie przy układach w Paryżu, że Francya musi bydź przez odstąpienie kraiow osłabioną, że żadne Mocarstwo nie może bardziey pragnąć takowego osłabienia iak Angliia, i że nigdy może nie będzie tak dogodney pory do dopięcia tego celu iak teraz.

Urzędowe doniesienia z Buenos-Ayres dochodzą do 23 Maia. Wyszła z Kadyxu wyprawa przeznaczona iest, iak teraz z pewnością wiemy, do tych okolic, i ściśło tamteysze brzegi zamknie, nie wyymuiąc nawet Angielskich okrętow. Dowodca Hiszpańskiey wyprawy ma mieć wyrazne rozkazz przywrocić w całey rozciągłości dawne osadnicze systema. Angielskie okręty w owey okolicy ostrzeżone zatem zostały z rozkazu Xcia Rejenta, aby się miały na ostrożności, żeby szkody nie poniosły. Krążące tam woienne okręty Angielskie odebrały rozkaz, aby dawały wszelką pomoc kupieckim.

Pisma publiczne przywodzą co następuie: Nim Bonaparte urzędownie uwiadomiony był, iż będzie na wyspę S. Heleny wywieziony, żądał Sawary, wierny pomocnik swoiego Mistrza, widzieć się z Lordem Keith, i zaczął zaraz mowić o pogłosce, że Cesarz (iak go nazywał) ma

bydź na wyspę S. Heleny wywieziony; w takim przypadku uskutecznię J. C. Mci rozkaz i przeszyię mu kulą głowę. " Na ow czas, odpowie zimną krwia Lord Keith, będzież V. Pan. Mci Sawary wisiał.,,

Wiadomo, iż Lord Keith odebrał od rządu rozkaz, aby na piśmie uwiadomił Bonapartego o iego przeznaczeniu. Rozkaz ten był w Angielskim ięzyku pisany. Bonaparte prosił Lorda Keith, aby mu go wytłómaczył; aże ten powoli zabierał się do tego, Bonaparte wyrwał mu z gniewem papier i oddał go Lordowi Townbridge, mowiąc: " Może mi WPan lepiey wytłómaczysz.,, Gdy to nastąpiło, zamyślił się na chwilę Bonaparte, potem wyrzekł przerywanemi słowami: " Podam Xciu Rejentowi naypięknieyszy materyał na iedną kartę do iego dzieiow.... Nie iestem Herkulesem, ale nikt nie potrafi mnie żywo wziąść z okrętu Bellerophon.... Moim zamiarem było osiąść w Anglii; życzyłem sobie mieszkać o 30 mil od brzegow. Chcę w Anglii przyiąć obywatelstwo; wiem, iż potrzeba na to kilka lat czekać, ale postępowaniem okażę, iż wart iestem bydź Anglikiem, poźniey dam może moie słowo, iż mięszać się nie będę do spraw politycznych.... Jeżeli mnie Anglicy mieć nie chcą, tedy udam się do moiego teścia (Cesarza Austryackiego) lub do Alexandra.... Angliia nie może mnie iak tylko iako jeńca woiennego uważać, gdyż kiedy się poddałem, powiewała ieszcze trzech kolorowa chorągiew w Bordeaux, Nicei, &c. Nigdy nie udam się dobrowolnie na wyspę S. Heleny; klima wyspiane nie iest dla mnie dogodne; ia potrzebuię dla moiego zdrowia codziennego poruszenia o 20 mil Francuzkich. Jeżeli mnie przymuszą udać się tam, tedy za 3 miesiące żyć przestanę. Jeszcze długo mogłem we Francyi cząstkową woynę prowadzić.,,

Gdy Lord Keith pierwszy raz zbliżył się do okrętu Bellerophon, chcąc z Bonapartem mowić, doniesiono mu przez telegraf: " Bonaparte ma dwa pistolety na swoim stoliku; mamyż ie odebrać? ,, " Nie,, odpowiedział nieustraszony Lord. — Pani Bertrand dla tego tylko chciała się w morze rzucić, poniewaz iey powiedziano, iż mąż iey ma bydź Francyi wydany.

Z Akwisgranu d. 19 Sierpnia.

Jeneralny intendent woyska Pruskiego Radca stanu Ribbentrop rozkazał umieścić w dzisieyszey tuteyszey gazecie następuiace urzędowne sprostowanie:

" W 20 Nrze Frankfortskiey gazety pod tyłem *Ober-Posta Amts-Zeitung* znayduię pod moim imieniem umieszczone doniesienie pod d. 15 Lipca, iakoby nałożona na Paryż woienna kontrybucya 100 mill. fr. zmnieyszoną bydź miała do 8 mill. To doniesienie nie wyszło z pod moiego piora, i zachodzi w tem wielka pomyłka, gdyż dotąd nikt nie myślał o zmnieyszeniu wspomnioney kontrybucyi, przeciwnie zdzierstwa, których stolice Wiedeń i Berlin, iako też niektóre miasta Rossyyskie od władź woyska Francuzkiego doznały, aż nadto w żywey są pamięci u Austryakow, Prussakow i Rossyanow, ażeby oszczędzać mieli przyozdobioną złupionemi skarbami stolicę Francuzką. Z moiego zaś piora pochodzi artykuł, umieszczony zaraz pod tem doniesieniem, że ofiarowany mi dar 60,000 fr. oddałem do woyskowey kassy, i warowałem sobie, aby na przyszłość w układach z Pruskiemi urzędnikami żadnych

darow nie proponowano. — W Paryżu d. 11 Sierpnia 1815.

Ribbentrop, Jen. Int. Kr. Pruskiego woyska.

Cztery pułki Pruskie Nr. 22, 23, 25 i 30 otrzymały nazwiska Nadreńskich liniiowych pułkow w porządku od 1go do 4go.

Od granic Francuzkich d. 17 Sierpnia

Dowiaduiemy się teraz, że 1200 grenedyerow dawney gwardyi od woyska z nad Loary posłanych zostało spiesznym krokiem do Roszefort, dla wyrwania Bonapartego z rąk ramteyszych iego przeciwnikow, i postawienia na czele woyska nad Loarą; lecz zapoźno przybyli, bo iuż znaydował się na okręcie.

Z *Düsseldorfu d.* 21 *Sierpnia.*

Wczoray przyprowadzony tu został pod strażą szpieguiący Kapitan Schulmeister z Strazburga, nazywaiący się P. Mainau, a dziś poprowadzono go do twierdzy Wesel.

Urządzenie tuteyszego lazaretu Pruskiego iest w całych Niemczech naylepsze; z przeszło 4500 chorych nie umarło w nim do 1 b. m. iak 29 ludzi, chociaż nayniebezpiecznieyszemi byli chorobami złożeni.

Z *Hanoweru d.* 21 *Sierpnia.*

Po przybyciu tu w krotce spodziewanego Ministra stanu Hr. Münster, podobno Królewicz Xże Kambridgi wyiedzie na krotki czas do Anglii.

Mowią, iż po powrocie Ministra Hr. Münster zwołany zostanie seym.

Wakuiący urząd Wielkiego Marszałka Hanowerskiego w krotce będzie zastąpiony.

Z *Stambułu d.* 26 *Czerwca.*

Wczoray zgromadził się dywan, dla naradzenia się względem podwoynego żołdu dla woyska.

Porta ciągle uzbraia się przeciw zewnętrznemu niebezpieczeństwu swoiego państwa. Uzbraiania te rozciągaią się nie tylko do nadgranicznych twierdz, ale i do Dardanelow i Bosforu. Niedawno spuszczony tu został z warsztatu nowy liniiowy okręt o 74 działach budowy Francuzkiego Budowniczego Benoit, któremu dano nazwisko Mansuriie (Zwycięzca.) Czterech widzów utraciło przy tem życie. Drugi takiż okręt znayduie się ieszcze na warsztacie.

W Smiernie rozkazał gubernator d. 12 (24) Czerwca gwałtem zdiąć herb Bonapartego z domu konsula Francuzkiego.

Z *Chrystyania d.* 9 *Sierpnia.*

N. Król raczył przyiąć i zatwierdzić postanowienie seymu pod d. 13 Lipca, iż Król w 18 roku życia iest doletnim.

Z *Kopenhagi d.* 9 *Sierpnia.*

Jak się dowiaduiemy, Wielki Xiąże Meklenbursko-Strelicki otrzymał od Króla Jmci Szwedzkiego order Serafina, a tayny Radca Bassewitz order gwiazdy połnocney.

Onegday odbyła się tu w tak zwanym nowym kościele uroczysta promocya na doktorow prawa i teologii, na którey raczył się N. Król z ministrami, &c. znaydować.

Xżna Augustenburg powraca z dwiema swoiemi synami do Alsen.

Onegday odpłynął ztąd przeznaczony na nowe odkrycia bryg Rurick pod dowodztwem Porucznika Kotzebue w dalszą podroż na morze Baltyckie. Wczoray przybyła tu Rossyyska fregata z morza Baltyckiego.

DODATEK DO N^ro 72. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 6 WRZESNIA 1815 Roku WE SZRODĘ

Z Nowegoiorku d. 20 Lipca.

W krotce wypłynie ieszcze z naszych portow druga eskadra na morze środziemne, gdzie wynosić będzie nasza siła morska 19 woiennych okrętow, pomiędzy któremi dwa liniiowe o 74 działach.

Od Menu d. 20 Sierpnia.

Carnot, który stosownie do rozporządzenia Królewskiego pod d. 24 Lipca oddalić się musiał z Paryża, pisał, iak publiczne pisma donoszą, do Ministra policyi Xcia Otrantu (Fouché) następuiący lakoniczny bilet:

Traître! Où puis-je me retirer?
Carnot

(Zdrayco! Dokądże mam się udać?)

Fouché odpisał mu podobnież lakonicznie.

Où tu voudras, Imbecille!
Fouché.

(Gdzie chcesz, Niedołężny!)

Xże Albert Sasko-Cieszyński przybył z Wiednia do Króla Saskiego do Pilnitz. Zieżdzaią się tamże i inne członki Królewskiey familii na ziazd familiyny.

Obięcie posiadłości Darmstadtskich na lewym brzegu Renu ma w tych dniach nastąpić. W. Xże Darmstadtski posiędzie naypięknieyszy kray, to iest naylepszą część departamentu Donnersberg z 16 powiatow złożoną. Worms będzie stolicą tey prowincyi, i będzie tam szkoła głowna założona. Wielki gmach tymczasowego teraźnieyszego rządu iest dla niey przeznaczony. Będzie tam także nadworny sąd ustanowiony. Koszary na 800 piechoty i 4 szwadrony jazdy będą tam urządzone. Jen. Schäffer będzie tam woyskowem gubernatorem, a Minister Türkheim urządzicielem cywilnym. Baden otrzymać ma natomiast od Darmstadtu cyrkuły Spiry Dwochmostow i cokolwiek z cyrkułu Lautern, iak tylko nawzaiem się umowią.

Z Hagi d. 22 Sierpnia.

Podwoyne zgromadzenie jeneralnych stanow przyięło iednomyślnie nowy proiekt konstytucyi, i podziękowało nań uroczyście przez deputacyą J. K. Mci. Gdy także większość departamentow Belgickich oświadczyła się za nim, przeto iest większością przyięty i będzie w krotce iako kardynalne prawo ogłoszony.

Sekretarz stanu, Baron van der Capellen, powrocił tu z Bruxelli.

Wywoz broni, prochu i koni dozwolony iest znowu z naszego królestwa.

Mowią, iż woyska nasze, które znaydowały się w bitwie pod Waterloo, otrzymaią szczególnieyszy znak zaszczytny. Hanowerskie i inne woyska, które dopomagały do tego stanowiącego zwycięztwa maią mieć pozwolenie nosić na swoich chorągwiach i broni napis Waterloo.

Oto iest mowa, którą Król zagaił posiedzenia jeneralnych Stanow, które zaraz po przyięciu proiektu konstytucyi zakończone zostały:

" Dostoyni i znakomici Panowie! Przed kilku miesiącami zawiadomiłem jeneralne Stany o połączeniu wszystkich Niderlandow pod powagą Królewską. Aby zaś połączenie to trwałem i zbawiennem uczynić, niedosyć na tem, iżby wszyscy mieszkańcy iednemu ulegali Władcy. Trzeba nadto, ażeby pomiędzy sobą połączeni byli nayściśley przez iednakowe prawa, iednakowe instytucye, i stawieni po usunięciu dawnych granic w innych okolicznościach, uznali się nawzaiem iako dzieci iedney rodziny.

" Dostoyni i znakomici Panowie! Znacie zaiste widoki, w których Mocarstwa Europeyskie sprzyiały utworzeniu tey nowey Monarchii. Wierni zasadzie utrzymania i zachowania wszędzie raz przyiętych stosunkow, żądały szczególniey, aby prawo nasze zostało utrzymane, a po naradach powszechnych tak urządzone, iak tego zmiana okoliczności wymaga.

" Moie osobiste życzenia odpowiadaią tym postanowieniom; obrałem gwoli przeyrzenia praw kardynalnych środki, które uznałem za naywłaściwsze w tey mierze. Mężowie zgromadzeni ze wszystkich prowincyy Królestwa nie w innym celu, iak tylko dla dobra i sławy swoich ziomkow ten ważny na siebie przyięli obowiązek, a ia widziałem z ukontentowaniem w ich naradzeniach spokoynych, iednozgodnych i pełnych zaufania szczęśliwą przepowiednią połączenia wszystkich innych poddanych.

" Naradzenia te trwały ieszcze, kiedy woyna niespodziana, dzięki niebu że na czas krotki, poniosła na ziemię naszą wszystkie swoie klęski. Niebezpieczeństwo chwilowe było nader wielkie. Zadne podeyrzenie, ani przykłady sąsiadow naszych nie mogły we mnie wzbudzić powątpiewania o szczerości obietnic uczynionych dobrowolnie przez mieszkańcow Niderlandzkich, a dzisiay, kiedy połączeni pod chorągwią niepodległości w drażliwey chwili obok naszych wspaniałych Sprzymierzyńcow spełnili swoie obietnice czynami, ufam, iż narod i cała Europa dzielą moie przekonanie i spokoyność. Wskażą potomne dzieie za dwa pomniki sławy Królestwa Niderlandow, bitwy pod Quatre Bras i pod Waterloo, a iako szczęśliwego oyca tego, którego dzieciom przeznaczenie pozwoliło mieć udział w wystawieniu tych pomnikow, i zrosić ie krwią swoią.

" Niebyłbym przełożył wam Panowie, proiektu, który ma bydź celem tego zgromadzenia, gdyby w czasie przeyrzenia praw kardynalnych usuniętym z nich został iaki bądź artykuł, zabezpieczaiący prawa żbyt drogie narodowi naszemu. Lecz przeciwnie, użyto wszelkiego starania do rozszerzenia tych praw, ile to bydź

może, do iaśnieyszego ich opisania, i do przyłożenia na nowey konstytucyi pieczęci wieku oświeconego i godła charakteru narodowego.

" Nietykalność władzy sądowey iest nieodzowna; wolność sumienia iest zabezpieczona w całey mocy wyrazu. Niczyia własność nie może bydź zagrabioną; żadna myśl, żadne wyobrażenie wstrzymane w swym biegu. Wolno nayposledniey szemu obywatelowi wznieść głos aż do stopni tronu. Lud zatrzyma swych Reprezentantow, a szlachta właściwe odrożnienie; Jeneralne Stany dostateczne rozwinięcie władzy. Cię- żary są dobrowolnie nałożone i ponoszone w rowności; dochodow, z których zdana będzie sprawa, podług stałych prawideł nie będzie mogł Krół używać iak tylko na wydatki, iakich wymaga użyteczna kraiowi służba, oświata publiczna, obrona kraiu; w ogóle władza Królewska dosyć iest wielka do zapewnienia bezpieczeństwa towarzyskiego, a niedostąteczna na uciemiężenie lub poniżenie choć poiedynczego poddanego.

" Jeżeli te uwagi są słusznemi, można z większą siłą i z większą nadzieią pomyślnego skutku na przyszłość pod tarczą nowego kardynalnego prawa daley rozwiiać i udoskonalać to wszystko, co dotąd było poczęte, wniesione lub przygotowane, a to z pomocą Wszechmocnego dla sławy i pomyślności Niderlandow. Do was, dostoyni i znakomici Panowie, należy rozstrzygnięcie tego zapytania. Każdy z was zna dobrze ważność swego powołania; każdy użyie wszystkich usiłowań, ażeby mu odpowiedział z ową odwagą, gorliwością, które winni iesteśmy w każdym czasie naszey ukochaney oyczyznie, a nadewszystko w tey pamiętney chwili. "

Dnia 4 i 5 Września 1815
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1.		2.		3.		4.	
	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr
Pszenicy	24	—	21	—	18	—	16	—
— Zyta	17	—	15	15	15	—	14	—
— Jęczmienia	13	—	12	—	10	15	9	—
— Owsa	8	—	7	15	7	10	—	—
— Jagieł	44	—	40	—	39	—	38	—
— Grochu	—	—	—	—	—	—	—	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

DONIESIENIA.

Prefekt Departamentu Krakowskiego. Na przedstawienie Prefekta, ażeby oznaymuiący i stosownie do rozporządzenia JW. Jenerała Gubernatora z dnia 20 Maia r. b. w Dzienniku Nr. 158 umieszczonego o swym wyieździe za granicę, takowe oznaymienie nie przez gazetę Warszawską, iak tamże powiedziano, lecz przez Krakowską uczynić mogli, nadeszła w dniu dzisieyszym przychylaiąca się od JW. Łanskoy Prezesa Rady Naywyższey, Rządzącę Królestwa Polskiego odpowiedź, takową więc Obywatelom Departamentu Krakowskiego do wiadomości podaie. W Krakowie d. 27 Czerwca 1815.

Wielogłowski, *Z. P.*
Stokowski, *Z. S. J.*

JW. Prefektowi Krakowskiemu. Uważaiąc przedstawienie JW. Pana mnie Nr. 6676 zgadzam się, ażeby Obywatele i mieszkańcy Krakowskiego Departamentu, maiący zamiar wyiazdu za granicę, i odebrać na to paszporta, uwiadomiali o takowym wyieździe ustanowionym porządkiem w Krakowskich Gazetach.

(Podpisano) *Łanskoy*, *P. R. R. K. P.*

(1wszy raz) Joachim i Joanna Rożyccy dziedzice dóbr Zernik, w powiecie Szydłowskim, wyieżdzaią do Galicyi czterma końmi, z dwoma ludźmi.

1wszy raz) Woyciech i Mikołay Glixelli wraz z Julianną Glixellą, maia zamiar iechania do Lwowa w Galicyą, końmi własnemi i służącym Janem Wasilewskim.

1wszy raz) Woyciech Kowalski P. S. P. Powiatu Miechowskiego, zamyśla na 15 dni wyiechać do Galicyi.

1wszy raz) Teressa Binierska, Obywatelka Miasta Krakowa, ma zamiar wyiechać do Wiednia i Prezburga do swey familii z iednym służącym, co podaie do publiczney wiadomości.

2gi raz.) Henryk Aebly, Bankier Krakowski, ma zamiar wyiechać w Kray Austryacki z iednym służącym Antonim Galinowskim, pocztą, co podaie do publiczney wiadomości.

2gi raz.) Jozef Grinbaum, Obywatel i Kupiec Krakowski, ma zamiar wyiechać w kray Austryacki z iednym służącym pocztą, co podaie do publiczney wiadomości.

2gi raz.) Krystyanna Krystchold ma zamiar wyiechać do Frankfortu nad Menem, co podaie do publiczney wiadomości.

2gi raz) Wiktorya Galli, w Krakowie u ulicy Stradom pod Nr. 6 mieszkaiąca, ma zamiar wyiechać do Rzeszowa w Galicyi Austryackiey z córką Teklą przez okazyą.

2gi raz) Wincenty Figwerowicz, właściciel części Kopalń kraiowych Królestwa Polskiego, zamieszkały w Xanach w Powiecie Szkalbmierskim, ma potrzebę wyiechania w interesie familiynem w Galicyą do Cyrkułu Tarnowskiego, i Rzes owski go, z żoną Franciszką, własnemi końmi, z służacem Tomaszem Maychrowskim, i fornalem Franciszkiem Tociem, o czem stosownie do przepisow do wiadomości podaie.

2gi raz.) Teofil Łetowski, Obywatel Powiatu Hebdowskiego, Dptu Krakowskiego, ma zamiar wyiechać do Galicyi Austryackiey, swoiemi czterema końmi i z dwiema służącemi.

2gi raz.) Jan Kanty Gołemberski, Obywatel Krakowski, iest w chęci wyiechania w Prussy i Austryą, z synem Wincentym i służącym Marcinem Zielińskim, w interessie handlu, własnemi końmi.

3ci raz) JW. Jan Hr. Wielopolski, mieszkaiący w Powiecie Hebdowskim Dep. Krakowskim, wraz z żoną, córką i czterema ludźmi służącemi, ma zamiar wyiechać w Galicyą Austryacką do familii, co do publiczney podaie wiadomości.

Apteka w mieście Powiatowem Biała w Departamencie Siedleckim iest każdego czasu do sprzedania. Ktoby sobie takową życzył nabydź, zechce zgłosić się do właściciela oney Jana K. Zarębskiego tamże zamieszkałego.

W Krakowie za Rzeźniczemi Jatkami w kamienicy podpisanego pod Nr. 677 dnia 21 Września b. r. o godzinie 9 ranney, odbędzie się licytacya za gotowe pieniądze pereł Uryańskich, łyżek stołowych, od kawy, odwazy srebrnych, pierścieni brylantowych małych i dużych, kulczykow takichże i rubinkowych, bind żydowskich, łancuchow i medali złotych, korali, sukien, zegarkow i innych; kupna sobie życzących na oznaczony termin i mieysce zaprasza, takowe zaś effekta zawsze u podpisanego widzieć można. W Krakowie d. 18go Września 1815 r.

Skorczyński Kom. Krak.